

**Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van
beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren**

SBZ Pensioen¹

LEI code: X4L2VNQ8HV5OYLOSSC95

¹ Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars

Ver sie	Datum	Door	Status	Omschrijving wijziging incl. aanleiding
1.0	9-12-2022	Uitvoerend Bestuurder	Definitief	Format is opgesteld o.b.v. van de template bijlage I van gedelegeerde verordening SFDR (level 2). Hierbij is een vertaling gemaakt van het door het bestuur vastgestelde Maatschappelijk Verantwoord Beleggen Beleid naar het beleid m.b.t. de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheid.
2.0	18-01-2023	Uitvoerend bestuurder	Definitief	De geprioriteerde vrijwillige duurzaamheidsindicatoren zijn aangepast t.o.v. vorige versie, conform besluit van SBZ Pensioen.
3.0	12-04-2023	Uitvoerend bestuurder	Definitief	O.b.v. best practices in de markt zijn de volgende aanpassingen gemaakt: <ul style="list-style-type: none"> - Samenvatting uitgebreid met de indicatoren die door SBZ Pensioen worden geprioriteerd. - Versiebeheer is toegevoegd; - Onderdeel 1, beschrijving beleid: De koppeling is gelegd tussen de instrumenten en het due diligence proces. Een verwijzing is gemaakt naar de instrumenten zoals die zijn opgenomen in de tabel.

				- Onderdeel 1: benoemen hoe een eventuele foutmarge (verplicht onderdeel) in het due diligence proces wordt ondervangen.
4.0	21-6-2024	Uitvoerend bestuurder	Definitief	Paragraaf 5 bevat een historische vergelijking met de ontwikkeling van de belangrijkste ongunstige effecten over 2023 jaar t.o.v. 2022

Samenvatting

Het pensioenfonds wordt aangemerkt als "financiële marktdeelnemer" in de zin van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (EU/2019/2088) [SFDR]. Als financiële marktdeelnemer is het pensioenfonds verplicht een verklaring op de website te plaatsen waaruit is op te maken of deze negatieve duurzaamheidsimpact meeweegt en hoe het due diligence beleid hierop is afgestemd.

Deze verklaring heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2023 en is door het pensioenfonds op 30 juni 2024 opgesteld. Volgend uit de SFDR transparantievereiste, dient deze verklaring als informatieverstrekking aan de deelnemers van het pensioenfonds. Het pensioenfonds zal jaarlijks een verklaring omtrent ongunstige effecten op de website plaatsen.

Het pensioenfonds neemt de belangrijkste ongunstige effecten, in de zin van de SFDR-verordening, van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Dit betekent dat het pensioenfonds eventuele negatieve effecten op mens, milieu en goed bestuur meeweegt bij de beleggingsbeslissingen.

Deze verklaring omtrent ongunstige effecten gaat nader in op de volgende onderwerpen:

1. De identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.
 - o Hierin wordt het beleid beschreven dat het fonds uitvoert om negatieve impact op ecologische en sociale factoren te identificeren, beoordelen en prioriteren.

2. De belangrijkste ongunstige effecten.

Wat het pensioenfonds momenteel als negatieve effecten beschouwt en de doelstellingen en acties die zijn gepland om de belangrijkste negatieve duurzaamheidseffecten te adresseren wordt in dit onderdeel beschreven.

SBZ Pensioen prioriteert als belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu:

1. de broeikasgasemissies
2. de koolstofvoetafdruk
3. de broeikasgas-intensiteit
4. de blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen en de intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten.

Op het gebied van sociale- en werkgeversaangelegenheden heeft SBZ Pensioen geprioriteerd:

5. de schendingen van de beginselen van de UN Global Compact (en OESO richtlijnen)
6. het ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de UN Global Compact (en OESO richtlijnen)
7. de blootstelling aan controversiële wapens.

Daarnaast heeft SBZ Pensioen de volgende vrijwillige ongunstige effecten geprioriteerd:

8. de blootstelling aan de productie van chemicaliën
9. landen die onder het gemiddelde scoren op het gebied van mensenrechten

In het geval dat de ondernemingen waarin SBZ Pensioen investeert negatieve impact hebben veroorzaakt of hiertoe aan hebben bijgedragen, zal SBZ Pensioen zijn invloed op het bedrijf aanwenden. Met als doel om het bedrijf te bewegen om aanpassingen te maken; de impact te voorkomen en/of te mitigeren en herstel en/of verhaal mogelijk te maken. De belangrijkste maatregelen die het pensioenfonds hierop neemt zijn actief aandeelhouderschap (engagement en voting) en uitsluiten. De exacte invulling van deze instrumenten verschilt per beleggingscategorie.

3. Het engagementbeleid.

- Het pensioenfonds gaat de dialoog met partijen aan om duurzaamheidskwesties te adresseren. In dit deel wordt omschreven hoe dit in het kader van ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren is vormgegeven

4. Verwijzing naar internationale normen

- De internationale normenkaders waar het fonds zich aan committeert en waarin gedragscodes voor verantwoord ondernemen voor bedrijven en internationaal erkende normen voor due diligence worden voorgeschreven, worden in dit deel beschreven.

1. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Het belangrijkste doel van SBZ Pensioen is zorgen voor een goed pensioen voor onze deelnemers. Als beheerder van pensioengeld hebben we ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. We zijn ervan overtuigd dat financieel rendement en maatschappelijke verantwoordelijkheid samen kunnen gaan. Bij het beleggen kijken we daarom naar de (verwachte) winstgevendheid van een bedrijf, maar ook naar onder meer het handelen van een bedrijf of land en welke negatieve impact deze heeft op mens en milieu. Hierbij houden wij rekening met milieubeleid, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur in brede zin en met bijzondere aandacht voor mensenrechten, een duurzaam milieu, klimaat, toegang tot gezondheidszorg en toegang tot financiële dienstverlening.

Methodologie, onze aanpak

Wij voeren een maatschappelijk verantwoord beleggen beleid (MVB-beleid), op basis waarvan ongunstige effecten geïdentificeerd, geprioriteerd en beheerst dan wel gemitigeerd kunnen worden. Hierbij zetten wij meerdere ESG beleidsinstrumenten in zoals "uitsluiten", "stemmen", "engagement" en "ESG-integratie":

- ESG-Integratie: we nemen maatschappelijke aspecten mee in al ons doen en laten; bij beleidsvoorstellen, bij beleggen en in onze eigen organisatie. Ook onze partners moeten voldoen aan onze maatstaven rondom maatschappelijk beleggen en ondernemen.
- Actief aandeelhouderschap: namens SBZ Pensioen gaat onze engagementmanager actief in gesprek met bedrijven over milieubeleid, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur. Met als doel verbeteringen te realiseren. Deze partij stemt namens SBZ Pensioen op aandeelhoudersvergaderingen.
- Uitsluiten: er zijn landen, sectoren en bedrijven die we uitsluiten voor onze beleggingen. Dit zijn onder meer landen, sectoren en bedrijven die betrokken zijn bij grove schendingen of controverses of die activiteiten hebben waarmee wij niet geassocieerd willen worden (bijv. productie van controversiële wapens en tabak en winning en energieopwekking uit thermische kolen, oliezand en arctische boringen).

Welke instrumenten wij inzetten is per duurzaamheidsindicator in de tabel in paragraaf 2 beschreven.

Bij onze (potentiële) beleggingen wordt onderzoek gedaan, zodat wij eventuele negatieve effecten van een belegging op de duurzaamheid kunnen identificeren en prioriteren. Dit proces wordt het ESG due diligence genoemd. Deze ESG due diligence passen wij toe op basis van het convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-convenant) en de principes van de UN Global Compact en UN Guiding Principles. Dit doen wij door de 6 stappen van de OESO-richtlijnen voor verantwoordelijke investeerders te doorlopen. Deze bestaan uit het identificeren van (potentiële) negatieve effecten; het stoppen, voorkomen en mitigeren, en voorzien in dan wel meewerken aan herstel. Hoewel de afgesproken IMVB convenantsperiode eind 2022 afliep onderschrijft het pensioenfonds de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human Rights en verwacht van zijn vermogensbeheerders dat deze richtlijnen als leidraad worden gehanteerd.

Voorafgaand aan het ESG due diligence proces wordt het uitsluitingsbeleid toegepast. De due diligence waar de voting- en engagementactiviteiten zijn inbegrepen, wordt uitgevoerd door de vermogensbeheerders.

Data, de informatie die wij gebruiken

Wij gebruiken meerdere databronnen via onze manager of managers ("MoM") van verschillende dataleveranciers om de duurzaamheidskenmerken van de beleggingsportefeuille inzichtelijk te krijgen en hierop te kunnen sturen. Data ten behoeve van de sociale en milieukenmerken zijn afkomstig van MSCI, Freedom House Index en Sustainalytics. Specifieke informatie over de voornaamste ongunstige effecten van bedrijven en landen (PAI data) wordt verkregen van Sustainalytics. Verder maken wij gebruik van een engagement manager. Deze geeft een "Controversial Risk Rating" af op basis van data van Sustainalytics om de "License to operate" te bepalen.

De MoM heeft een uitgebreid onderzoek gedaan onder verschillende dataleveranciers. Hierbij zijn de gegevens van partijen met elkaar vergeleken, waarbij deze zijn beoordeeld op betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en volledigheid. Dit onderzoek heeft geleid tot de keuze voor de hierboven genoemde dataleveranciers. Via onze MoM communiceren wij onze bevindingen ten aanzien van duurzaamheidskenmerken naar de vermogensbeheerders die het vermogen beheren. De vermogensbeheerders kunnen eventuele fouten in de aangeleverde bevindingen melden aan de MoM zodat er een nadere analyse plaats kan vinden en mogelijke correcties gemaakt kunnen

worden. Dit proces geeft inzicht in de datakwaliteit. Indien er veelvuldig afwijkingen worden geconstateerd kan dit aanleiding zijn om naar een andere data provider te kijken.

Governance, verantwoordelijkheden voor uitvoering

Het MVB-beleid van SBZ Pensioen is leidend voor de manier waarop SBZ Pensioen omgaat met de voornaamste ongunstige effecten van de beleggingen. Bij het MVB-beleid van SBZ Pensioen zijn verschillende partijen betrokken. Ten eerste is dat het bestuur van het pensioenfonds. Het bestuur stelt het MVB-beleid vast en toetst periodiek of de uitvoering binnen de beleidskaders plaatsvindt. Daarnaast hebben wij een engagement en voting manager die adviseert en een MoM (tevens ESG adviseur) die over het MVB-beleid adviseert, de uitvoering hiervan coördineert en hierover rapporteert. Bovendien vinden wij het belangrijk om met de wensen van deelnemers ten aanzien van duurzaamheid rekening te houden. Daarom raadplegen wij het Verantwoordingorgaan (VO) en de Sociale Partners omdat zij spreken namens belanghebbenden. Het VO heeft het recht om advies uit te brengen op ons MVB-beleid.

Op basis van ons beleid selecteert, monitort en beheert de MoM onze vermogensbeheerders. De engagement en voting-manager rapporteert ieder kwartaal aan het bestuur over de engagement en voting en de MoM halfjaarlijks over het gevoerde MVB-beleid. Hierdoor wordt de voortgang en de impact van het ESG-beleid gemonitord en krijgen wij inzicht in de voornaamste ongunstige effecten van onze beleggingen en de ontwikkeling hiervan. De rapportages stellen ons in staat om met de MoM en andere vermogensbeheerders in gesprek te gaan en waar nodig bij te sturen. Hierbij wordt inzicht gegeven in de uitgevoerde activiteiten en de effectiviteit daarvan. Daarnaast wordt periodiek inzichtelijk gemaakt in hoeverre wordt voldaan aan de gedefinieerde uitsluitingscriteria.

2. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van 20 ongunstige effecten op duurzaamheid voor de eerste referentie periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Naast een beschrijving van deze effecten is weergegeven of wij hier rekening mee houden en welke maatregelen wij hebben genomen, of voornemens zijn om te ondernemen, om de impact van deze effecten te beperken en te beheersen. Deze maatregelen bestaan uit de volgende ESG beleidsinstrumenten: uitsluiten, ESG-integratie, engagement en stemmen.

Dit overzicht zal in de loop van de tijd worden bijgewerkt en daar waar nodig worden aangepast aan nieuwe inzichten en veranderingen in wet- en regelgeving.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN					
Broeikasgas-emissies (BKG)	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	77.873,1 tCO ₂ eq	87.694,8tCO ₂ eq	<p>SBZ heeft dit effect geprioriteerd en heeft beperkt maatregelen genomen.</p> <p>SBZ is streeft ernaar om de doelstelling van net zero CO₂ emissie op termijn (2050) te bereiken..</p> <p>Hiervoor heeft SBZ Pensioen in 2023 een klimaatbeleid vastgesteld waar engagement als belangrijkste middel wordt gebruikt om haar doel te bereiken.</p> <p>Daarnaast gebruikt SBZ Pensioen haar uitsluitingsbeleid en haar positie als aandeelhouder om via actief aandeelhouderschap (engagement en voting) ondernemingen ertoe te bewegen de BKG emissies te reduceren.</p> <p>Engagement: Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de grote uitstoters in de beleggingsportefeuille via twee</p>

						<p>engagement thema's ; "Acceleration to Paris" en "Net Zero Carbon Emmission"</p> <p>Bovendien streeft SBZ Pensioen ernaar om dialoog te voeren met minstens 70% van de belangrijkste CO2e uitstoters (in de aandelen- en kredietportefeuille) binnen de prioriteitssectoren, zoals geïdentificeerd door SBZ Pensioen.</p> <p>Voting: Voor bedrijven in sectoren met een hoge uitstoot die de gevolgen van klimaatverandering voor hun bedrijf onvoldoende aanpakken, zal SBZ via de engagement manager zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor dat onderwerp. Over het algemeen worden ook redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om de risico's van klimaatverandering te beperken gesteund. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>efficiëntie te herzien en het (verhogen van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen. Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het ESG beleid.</p> <p>Uitsluitingen: SBZ sluit ondernemingen uit met zeer negatieve milieueffecten (bijvoorbeeld thermische kolen, oliezand en artic drilling)</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, engagement en voting</p>
--	--	--	--	--	--	---

	Scope 2-BKG-emissies	21.014,2 tCO ₂ eq	24.980,4tCO ₂ eq		
	Scope 3-BKG-emissies	573.567,0 tCO ₂ eq	586.686,0tCO ₂ eq		
	Totale BKG-emissies ²	662.891,2 tCO ₂ eq	698.944,3 tCO ₂ eq		
2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	62,7 tCO ₂ eq/EURm ³ 471,7 tCO ₂ eq/EURm ⁴	80,3tCO ₂ eq/EURm 501,3 tCO ₂ eq/EURm	SBZ heeft dit effect geprioriteerd.	SBZ is streeft ernaar om de doelstelling van net zero CO ₂ emissie op termijn (2050) te bereiken. Hiervoor heeft SBZ Pensioen in 2023 een klimaatbeleid vastgesteld waar engagement als belangrijkste middel wordt gebruikt om haar doel te bereiken. Daarnaast gebruikt SBZ de positie als aandeelhouder om via actief aandeelhouderschap (engagement en voting) ondernemingen ertoe te bewegen de koolstofvoetafdruk te reduceren.

² Totale BKG emissies: Scope 1+2+3 (tCO₂eq)

³ Koolstofvoetafdruk : Totaal scope 1+2

⁴ Koolstofvoetafdruk : Totaal scope 1+2+3 – nieuw ten opzichte van vorig jaar

				<p>Engagement: Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de grote uitstoters in de beleggingsportefeuille via twee engagement thema's; "Acceleration to Paris" en "Net Zero Carbon Emmission" Bovendien streeft SBZ Pensioen ernaar om dialoog te voeren met minstens 70% van de belangrijkste CO2e uitstoters (in de aandelen- en kredietportefeuille) binnen de prioriteitssectoren, zoals geïdentificeerd door SBZ Pensioen.</p> <p>Voting: Voor bedrijven in sectoren met een hoge uitstoot die de gevolgen van klimaatverandering voor hun bedrijf onvoldoende aanpakken, zal SBZ via de engagement manager zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor dat onderwerp. Over het algemeen worden ook redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om</p>
--	--	--	--	--

				<p>de risico's van klimaatverandering te beperken gesteund. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-efficiëntie te herzien en het (verhogen van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen. Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het ESG beleid.</p> <p>Uitsluitingen: SBZ sluit ondernemingen uit met zeer negatieve milieueffecten (bijvoorbeeld thermische kolen, oliezand en artic drilling)</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, engagement en voting</p>
--	--	--	--	---

3. BKG**-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG**-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	107,4 tCO ₂ eq/EURm ⁵ 714,6 tCO ₂ eq/EURm ⁶	117,1tCO ₂ eq/EURm 646 tCO ₂ eq/EURm	SBZ heeft dit effect geprioriteerd.	<p>SBZ is streeft ernaar om de doelstelling van net zero CO₂ emissie op termijn (2050) te bereiken.</p> <p>Hiervoor heeft SBZ Pensioen in 2023 een klimaatbeleid vastgesteld waar engagement als belangrijkste middel wordt gebruikt om haar doel te bereiken. Daarnaast gebruikt SBZ de positie als aandeelhouder om via actief aandeelhouderschap (engagement en voting) ondernemingen ertoe te bewegen de BKG-intensiteit te reduceren.</p> <p>Engagement: Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de grote uitstoters in de beleggingsportefeuille via twee engagement thema's; "Acceleration to Paris" en "Net Zero Carbon Emmission"</p>
--	--	--	---	-------------------------------------	---

⁵ BKG intensiteit ondernemingen waarin is belegd : Scope 1+2

⁶ BKG intensiteit ondernemingen waarin is belegd : Scope 1+2+3

				<p>Bovendien streeft SBZ Pensioen ernaar om dialoog te voeren met minstens 70% van de belangrijkste CO2e uitstoters (in de aandelen- en kredietportefeuille) binnen de prioriteitssectoren, zoals geïdentificeerd door SBZ Pensioen.</p> <p>Voting: Voor bedrijven in sectoren met een hoge uitstoot die de gevolgen van klimaatverandering voor hun bedrijf onvoldoende aanpakken, zal SBZ via de engagement manager zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor dat onderwerp. Over het algemeen worden ook redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om de risico's van klimaatverandering te beperken gesteund. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-efficiëntie te herzien en het (verhogen</p>
--	--	--	--	--

					<p>van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen. Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het ESG beleid.</p> <p>Uitsluitingen: SBZ sluit ondernemingen uit met zeer negatieve milieueffecten (bijvoorbeeld thermische kolen, oliezand en artic drilling)</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, Engagement en voting</p>
<p>4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen</p>	<p>Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen</p>	<p>8,69%</p>	<p>7,8%</p>	<p>SBZ heeft dit effect geprioriteerd</p>	<p>SBZ belegt niet in bedrijven met activiteiten in winning van en energieopwekking uit thermische kolen, oliezand en arctische boringen waarbij de bijdragen van deze activiteiten aan de omzet en/of productie groter is dan een drempel.</p> <p>Engagement:</p>

				<p>Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de grote uitstoters in de beleggingsportefeuille via twee engagement thema's; "Acceleration to Paris" en "Net Zero Carbon Emmission" Bovendien streeft SBZ Pensioen ernaar om dialoog te voeren met minstens 70% van de belangrijkste CO2e uitstoters (in de aandelen- en kredietportefeuille) binnen de prioriteitssectoren, zoals geïdentificeerd door SBZ Pensioen.</p> <p>Voting: Voor bedrijven in sectoren met een hoge uitstoot die de gevolgen van klimaatverandering voor hun bedrijf onvoldoende aanpakken, zal SBZ via de engagement manager zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor dat onderwerp. Over het algemeen wordt er ook redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om de risico's van klimaatverandering te</p>
--	--	--	--	--

					<p>beperken gesteund. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-efficiëntie te herzien en het (verhogen van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen.</p> <p>Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het ESG beleid.</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, engagement en voting</p>
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	<p>Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen</p>	<p>Verbruik : 61,0% Opwekking: 23,0%</p>	<p>Verbruik : 63,3% Opwekking: 24%</p>	<p>SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd</p>	<p>Voting: SBZ steunt over het algemeen, via de engagement manager, redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om de risico's van klimaatverandering te beperken. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-efficiëntie te herzien en het (verhogen van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen.</p> <p>Beheersmaatregel : voting</p>

<p>6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten</p>	<p>Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten</p>	<p>Agricultuur, bouw, visserij : 0 GWh/EURm</p> <p>Constructie: 0,1 GWh/EURm</p> <p>Elektriciteit, Gas, Stoom en Air Conditioning : 3,3 GWh/EURm</p> <p>Maak industrie: 0,5 GWh/EURm</p> <p>Mijnbouw en winning: 1,0 GWh/EURm</p> <p>Vastgoed: 0,5 GWh/EURm</p> <p>Transport en opslag: 1,9 GWh/EURm</p>	<p>Agricultuur, bouw, visserij : 10,3 GWh/EURm</p> <p>Constructie: 0,2 GWh/EURm</p> <p>Elektriciteit, Gas, Stoom en Air Conditioning : 3,6 GWh/EURm</p> <p>Maak industrie: 0,5 GWh/EURm</p> <p>Mijnbouw en winning: 2 GWh/EURm</p> <p>Vastgoed: 0,7 GWh/EURm</p> <p>Transport en opslag: 2,3 GWh/EURm</p>	<p>SBZ heeft dit effect geprioriteerd, maar heeft nog geen maatregelen genomen.</p>	<p>SBZ is streeft ernaar om de doelstelling van net zero CO2 emissie op termijn (2050) te bereiken.</p> <p>Hiervoor heeft SBZ Pensioen in 2023 een klimaatbeleid vastgesteld waar engagement als belangrijkste middel wordt gebruikt om haar doel te bereiken.</p> <p>Engagement:</p> <p>Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de grote uitstoters in de beleggingsportefeuille via twee engagement thema's ; "Acceleration to Paris" en "Net Zero Carbon Emmission"</p> <p>Bovendien streeft SBZ Pensioen ernaar om dialoog te voeren met minstens 70% van de belangrijkste CO2e uitstoters (in de aandelen- en kredietportefeuille) binnen de prioriteitssectoren, zoals geïdentificeerd door SBZ Pensioen.</p> <p>Voting:</p> <p>Voor bedrijven in sectoren met een hoge uitstoot die de gevolgen van klimaatverandering voor hun bedrijf</p>
---	--	--	---	---	---

		<p>Water toevoer, verwerking, zuivering : 0,7 GWh/EURm</p> <p>Verkoop, handel en reparatie motorvoertuigen: 0,1 GWh/EURm</p>	<p>Water toevoer, verwerking, zuivering : 0,61 GWh/EURm</p> <p>Verkoop, handel en reparatie motorvoertuigen: 9,1 GWh/EURm</p>	<p>onvoldoende aanpakken, zal SBZ via de engagement manager zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor dat onderwerp. Over het algemeen wordt er ook redelijke voorstellen van aandeelhouders die bedrijven vragen om voorbereidingen te treffen voor en plannen te maken om de risico's van klimaatverandering te beperken gesteund. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, resoluties waarin bedrijven wordt gevraagd hun energie-efficiëntie te herzien en het (verhogen van het) gebruik van hernieuwbare energiebronnen te overwegen. Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het ESG beleid.</p> <p>Uitsluiting: SBZ belegt niet in bedrijven met activiteiten in winning van en energieopwekking uit thermische kolen, olie- en arctische boringen waarbij de bijdragen van deze activiteiten aan</p>
--	--	--	---	---

						de omzet en/of productie groter is dan een drempel. Beheersmaatregel: Engagement, voting en uitsluiting.
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	5,5%	7,8%	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	SBZ Pensioen heeft via de engagement manager een verschillende engagement programma's gericht op het beheer van biodiversiteitsrisico's en het tegen gaan van biodiversiteitsverlies. Gezien de verbondenheid tussen klimaat en ontbossing is het thema "ontbossing tegengaan" als één van de focusthema's toegevoegd in het klimaatbeleid van SBZ Pensioen. . Engagement: Via de engagement manager wordt er dialoog gevoerd met de bedrijven in de beleggingsportefeuille via enkele engagement thema's; Biodiversiteit, Nature Action 100 en Natural Resource Management. Voting:

						<p>Voor bedrijven met een hoge biodiversiteitsrisico's en/of die bijdragen aan biodiversiteitsverlies, maar waar het beleid en processen om de risico's en/of verlies te verminderen niet adequaat is, wordt tegen gestemd op het agendapunt dat meest relevant voor dit onderwerp is.</p> <p>Een verdere escalatie stap is om te stemmen tegen de bestuurder die verantwoordelijk is voor het specifiek onderwerp.</p> <p>Beheersmaatregel : Engagement en Voting</p>
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0 t/EURm	0,27 t/EURm	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	Indien een bedrijf een aanzienlijke negatieve impact heeft op de lokale watervoorziening of afvalproblematiek, wat een schending is van UN Global Compact principe 7, zal SBZ Pensioen via de voting & engagement manager ofwel een "enhanced" engagement toepassen of het bedrijf direct uitsluiten van het universum. Daarnaast wordt er ook dialoog onder het Natural Resource

						<p>Management thema met specifieke bedrijven gevoerd.</p> <p>Beheersmaatregel : Engagement en uitsluiting</p>
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,87 t/EURm	107,6 t/EURm	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	<p>Indien een bedrijf een aanzienlijke negatieve impact heeft op de lokale watervoorziening of afvalproblematiek, wat een schending is van UN Global Compact principe 7, zal SBZ pensioen via de voting & engagement manager ofwel een "enhanced" engagement toepassen of het bedrijf direct uitsluiten van het universum. Daarnaast wordt er ook dialoog onder het Natural Resource Management thema met specifieke bedrijven gevoerd.</p> <p>Beheersmaatregel : Engagement en uitsluiting</p>

INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van de UN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van de UN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,07%	0,81%	SBZ heeft dit effect geprioriteerd	<p>Uitsluiting:</p> <p>Er wordt niet belegd in ondernemingen die de UN Guiding Principles of de OESO-richtlijnenrichtlijnen schenden.</p> <p>Engagement:</p> <p>Daarnaast gaat SBZ Pensioen het gesprek (enhanced engagement) aan met ondernemingen die de UN Guiding Principles of OESO-richtlijnen dreigen te schenden. Indien dit engagement traject, die tot drie jaar kan duren, niet tot de gewenste verandering leidt, sluit SBZ Pensioen de onderneming uit.</p> <p>Voting:</p> <p>Bij ondernemingen die onvoldoende stappen nemen om hun gevolgen voor</p>

						<p>mensenrechten te beperken en verbonden zijn aan sociale controversies, zal SBZ zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor de kwestie.</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, engagement en voting.</p>
	<p>11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen</p>	<p>Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt</p>	46,9%	62%	SBZ heeft dit effect geprioriteerd	<p>SBZ Pensioen ondersteunt de mensenrechten principes zoals uitgewerkt in de UN Guiding Principles en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. SBZ Pensioen verwacht dat ondernemingen zich formeel verplichten tot het respecteren van de mensenrechten, dat zij beschikken over due diligence-processen op het gebied van mensenrechten, en dat zij, waar nodig, ervoor zorgen dat slachtoffers van mensenrechtenschendingen toegang hebben tot rechtsmiddelen en dat slachtoffers gecompenseerd worden.</p> <p>SBZ Pensioen zal via het engagement en voting traject haar invloed uitoefenen om ondernemingen aan te sporen (om indien nodig) de processen aan te passen om</p>

					<p>zodoende mensenrechtenschendingen te voorkomen en om (indien nodig) herstel/ en of verhaal mogelijk te maken.</p> <p>Engagement:</p> <p>SBZ Pensioen gaat de dialoog aan met bedrijven die de monitoring onvoldoende uitvoeren van de UN Global Principles of de OESO richtlijnen te schenden.</p> <p>Het UN Guiding Principles, UN Global Compact, de OESO-richtlijnen, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, de arbeidsnormen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) bevatten minimale gedragsnormen die als basis dienen voor een "enhanced" engagement traject. Het gewenste resultaat is de identificeerbare eliminatie en remediëring van elke inbreuk en verbeteringen in de beheersprocessen om herhaling te voorkomen. Indien dit engagement traject, die tot drie jaar kan duren, niet tot de gewenste verandering</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>leidt, sluit SBZ Pensioen de onderneming uit.</p> <p>Voting:</p> <p>Bij ondernemingen die onvoldoende stappen nemen om hun gevolgen voor mensenrechten te beperken en verbonden zijn aan sociale controversies, zal SBZ zich verzetten tegen het agendapunt dat het meest geschikt is voor de kwestie.</p> <p>Beheersmaatregel: Uitsluiting, engagement en voting</p>
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	22,1%	22,1%	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	<p>Engagement:</p> <p>Via de engagement manager van SBZ Pensioen wordt engagement gevoerd gericht op diversiteit en inclusie die ook elementen bevat m.b.t. de loonkloof. In het gesprek met ondernemingen zullen ondernemingen aangemoedigd worden om beloningsverschillen tussen man en vrouw te publiceren.</p> <p>Voting:</p>

					<p>SBZ Pensioen steunt aandeelhoudersresoluties waarin wordt gevraagd voor openbaarmaking van specifieke diversiteitsvoorstellen en beloningsverschillen tussen vrouwen en mannen.</p> <p>Beheersmaatregel : engagement en voting</p>
13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	34,4%	33,2%	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	<p>Engagement: Via de engagement manager van SBZ Pensioen wordt engagement gevoerd gericht op diversiteit en inclusie die ook elementen bevat m.b.t. de samenstelling van het bestuur.</p> <p>Voting: SBZ Pensioen steunt de verkiezing van een door het management voorgedragen bestuurder, tenzij de voorgedragen bestuurder bijdraagt aan een ondermaatse samenstelling in vergelijking met lokale best practices wat betreft ambtstermijn, diversiteit, vaardigheden en externe verplichtingen, of het bestuur geen rekening houdt met basisoverwegingen</p>

					inzake genderdiversiteit. Het bestuur moet voldoen aan de beste praktijken of wettelijke voorschriften, indien deze bestaan. In andere ontwikkelde markten verwacht SBZ Pensioen dat het minst vertegenwoordigde geslacht ten minste 30% van de raad van bestuur uitmaakt. In alle markten is een tegenstem gerechtvaardigd als er geen genderdiversiteit is. Beheersmaatregel : Engagement en voting
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0%	0%	SBZ heeft dit effect geprioriteerd	Er wordt niet belegd in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens Beheersmaatregel: Uitsluiting

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
---	-----------	---------------	---------------	-------------	---

Ecologisch	15. BKG**-intensiteit	BKG**-intensiteit landen waarin is belegd	0,25 KtonCO2eq/EURm	0,2 KtonCO2eq/EURm	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	SBZ Pensioen heeft geen beleid op dit punt.
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0%	0%	SBZ heeft dit effect geprioriteerd	SBZ Pensioen belegt niet in staatsobligaties van overheden, en bedrijven die voor meer dan 50% van de staat zijn, die zich schuldig maken aan grove mensenrechtenschendingen. Dit bepalen wij op basis Freedom House Index score. Beheersmaatregel: Uitsluiting

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	0.11%	Nog niet beschikbaar	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	SBZ heeft geen beleid op dit punt.
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	53.8%	Niet beschikbaar	SBZ heeft dit effect niet geprioriteerd	SBZ heeft geen beleid op dit punt.

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Ongunstige effecten op duurzaamheid	Ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	19. Blootstelling aan de productie van chemicaliën.	Aandeel beleggingen in ondernemingen die blootstaan aan activiteiten en leveranciers die zich bezighouden met de productie van chemicaliën.	2,6%	2,8%	SBZ heeft dit effect geprioriteerd, maar heeft nog geen maatregelen genomen.	SBZ heeft geen beleid op dit punt.
	20. Landen die onder het gemiddelde scoren op het gebied van mensenrechten.	Gewogen gemiddelde mensenrechten score (politieke, menselijke vrijheden).	54,2	60,8	SBZ heeft dit effect geprioriteerd.	Er wordt niet belegd in landen die slecht scoren op het onderdeel mensenrechten van de Freedom House Index. Beheersmaatregel: uitsluiting.

3. Engagementbeleid

SBZ Pensioen vindt het belangrijk om als betrokken investeerder op te treden en bij te dragen aan positieve veranderingen. Dit betekent dat SBZ Pensioen gebruik maakt van zijn aandeelhoudersrechten en de dialoog aangaat met bedrijven om zo de negatieve impact van deze ondernemingen op mens en milieu te beperken en goed bestuur te stimuleren.

Vormen van engagement: normatief en thematisch

Met bedrijven die hun 'license to operate' op basis van de controverserige score dreigen te verliezen, gaat SBZ Pensioen waar mogelijk in gesprek met als doel negatieve impact op het milieu en sociale omstandigheden te beperken of zelfs te stoppen. Dit wordt normatieve engagement genoemd. Bij dit type engagement wordt een traject doorlopen dat is afgestemd op het specifieke vraagstuk en worden doelstellingen (KPI's) vastgesteld. Deze KPI's worden consequent gemeten en gerapporteerd en geven inzicht in de materialiteit. Normatieve engagementstrategieën hebben doorgaans een looptijd van 3 jaar. Binnen deze engagementstrategieën worden de vereisten vanuit het IMVB-convenant meegenomen, waaronder de vereisten omtrent toegang tot herstel en verhaal. Een mislukt normatief engagement traject zal leiden tot uitsluiting. Daarnaast wordt thematisch engagement toegepast dat zich concentreert op het stimuleren van positief gedrag en activiteiten en het vergroten van aandeelhouderswaarde op de lange termijn. Hierbij vormt een thema vaak het uitgangspunt en de aanleiding om een gesprek met partijen aan te gaan. De engagement manager stelt de thema's vast op basis van onder andere de voorkeuren van SBZ Pensioen.

Indicatoren die bijvoorbeeld in de engagementstrategieën in aanmerking worden genomen zijn:

Broeikasgas-emissies (BKG)

- BKG-emissies
- Koolstofvoetafdruk
- BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten

Sociale thema's en arbeidsomstandigheden:

- Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

In 2023 heeft SBZ Pensioen haar klimaatbeleid vastgesteld. Dit beleid heeft als doel om de beleggingsportefeuille op termijn in lijn te brengen met de CO₂e-reductiedoelstellingen zoals deze zijn opgenomen in het Parijsakkoord en om te helpen aan de vergroening van de bedrijven in de beleggingsportefeuille.

Een belangrijk onderdeel van het klimaatbeleid is engagement. SBZ Pensioen streeft ernaar om een actieve dialoog aan te voeren met bedrijven die verantwoordelijk zijn voor 70% van de “financed emissions” in de prioriteitssectoren binnen de aandelen- en kredietportefeuille. De actieve dialoog is erop gericht dat bedrijven in de prioriteitssectoren concrete en ambitieuze doelstellingen hebben voor de reductie van de CO₂e-uitstoot, waarbij het SBZ Pensioen zich richt op scope 1 (directe uitstoot veroorzaakt door de bedrijven zelf) en scope 2 (indirecte uitstoot het gevolg is van de door de bedrijven aangekochte energie zoals elektriciteit, hitte of stoom). Bedrijven dienen zich uiterlijk 2026 te committeren aan het Parijsakkoord.

De geïdentificeerde prioriteitssectoren zijn:

- Landbouw
- Aluminiumproductie
- Cementproductie
- Kolen
- Onroerend goed
- IJzer- en staalproductie
- Olie en gas
- Elektriciteitsopwekking
- Transport

Uitvoering van engagement

Bij de uitvoering van de engagement activiteiten wordt SBZ Pensioen bijgestaan door een engagementmanager die namens het pensioenfonds in gesprek gaat met bedrijven over milieubeleid, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur. Ook stemt deze partij namens het pensioenfonds op aandeelhoudersvergaderingen. Verder vinden engagementtrajecten vaak plaats samen met een groep investeerders die in totaal een groter aandeel in de bedrijven hebben. Hiermee vergroot SBZ Pensioen de kans dat zij gehoord wordt en dat bedrijven daadwerkelijk veranderingen aanbrengen.

4. Verwijzingen naar internationale normen

In de manier waarop SBZ Pensioen omgaat met de beleggingen het zich leiden door internationale breed geaccepteerde normenkaders. Het MVB-beleid is hierop afgestemd. SBZ Pensioen verbindt zich aan de volgende codes, principes en standaarden voor verantwoord beleggen:

- Het pensioenfonds heeft zich gecommitteerd aan het IMVB-convenant ;
- De OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en principes van UN Guiding Principles on Business and Human Rights maken onderdeel uit van het MVB-beleid;
- Het pensioenfonds ondersteunt de Principles for Responsible Investment (PRI) en verwachten dat onze vermogensbeheerders zich hieraan - of aan vergelijkbare principes - houden;
- Het pensioenfonds ondersteunt de UN Sustainable Development Goals en hebben thema's uitkozen binnen ons MVB-beleid die hieraan bijdragen;
- Het pensioenfonds ondersteunt het klimaatakkoord van Parijs. Daarom wilt zij dat haar beleggingsportefeuille zo veel als mogelijk in lijn brengen met de afspraken die hierin zijn gemaakt en heeft het pensioenfonds in 2023 een klimaatbeleid vastgelegd.

5. Historische vergelijking

In 2022 werd voor het eerst de ongunstige effecten van de portefeuille gemeten volgens de SFDR-wetgeving. Dit jaar markeert het tweede jaar van dergelijke metingen, wat een kader biedt om de ontwikkeling met betrekking tot de ongunstige effecten te beoordelen. Hoewel een jaar een beperkte periode is om de ontwikkelingen en impact van de beheersmaatregelen op deze effecten volledig te begrijpen, wordt in deze paragraaf de meest opmerkelijke effecten besproken.

Hierbij wordt er gericht op de ontwikkelingen van de ongunstige effecten die SBZ Pensioen heeft geprioriteerd.

Voordat de opmerkelijke effecten worden besproken dient er een opmerking te worden gemaakt over de gepresenteerde data en de impact hiervan op de vergelijkingen van jaar tot jaar. Sinds de publicatie in 2022 zijn er veranderingen doorgevoerd in dataverzameling, reikwijdte "coverage", en berekeningsmethodologie die kunnen leiden tot verschillen in gerapporteerde data door verbeterde nauwkeurigheid van gegevens en herziene berekeningsmethoden. Daarnaast kunnen herzieningen, zoals correcties van historische gegevens en veranderingen in de reikwijdte van rapportage, de basislijn voor vergelijking beïnvloeden. Deze factoren samen kunnen variaties in jaar-op-jaar cijfers veroorzaken.

SBZ Pensioen heeft in 2023 haar klimaatbeleid geïmplementeerd met als doel is een actieve bijdrage te leveren aan het halen van de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs. Als gevolg hiervan is een belangrijk speerpunt van het beleid het reduceren van de CO₂e uitstoot in haar beleggingsportefeuille. De ontwikkeling in de ongunstige effecten die op het gebied van milieu zijn geprioriteerd worden in de onderstaande paragraaf behandeld.

De totale CO₂ emissie van de totale portefeuille is gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Deze ontwikkeling kan onder andere worden toegeschreven aan verbetering in de bedrijfsvoering van de bedrijven en de commitment van bedrijven aan het verminderen van CO₂e-uitstoot, mede door de naleving van externe beleid zoals het Parijsakkoord en de engagement die met deze bedrijven worden gevoerd.

Daarnaast is er een reductie geweest in zowel de totale koolstofvoetafdruk van de portefeuille als de BKG-intensiteit van de ondernemingen waarin is belegd. Deze zijn in het afgelopen jaar respectievelijk gedaald van 80,3 tCO₂eq/EURm (december 2022) naar 62,0 tCO₂eq/EURm (december 2023) en van 117,5 tCO₂eq/EURm (december 2022) naar 104,9 tCO₂eq/EURm (december

2022). De reductie is het gevolg van een combinatie van factoren; de bedrijven in de portefeuille zijn het afgelopen actiever aan de slag gaan met het verminderen van hun CO₂-uitstoot en verbeteringen toepassen in hun operationele efficiëntie en duurzaamheid.

De bloostelling aan de ondernemingen actief in het fossiele brandstof is met 8.83% gestegen ten opzichte van vorig jaar (7,84%). Deze stijging kan te wijten zijn aan marktfluctuaties en/of waardestijgingen van beleggingen in de sector. Ondanks deze stijging blijft het pensioenfonds toegewijd aan de lange termijn klimaatdoelstellingen en CO₂e reductie. Via het engagement traject richt het pensioenfonds zich onder andere op de doelstelling en plannen van de bedrijven in haar beleggingsportefeuille m.b.t. de transitie naar duurzame energie.

Naast klimaat zijn de maatschappelijke kwesties ook van essentieel belang voor het pensioenfonds. De ontwikkelingen van de ongunstige effecten op sociale- en werkgeversaangelegenheden worden in de volgende paragraaf behandeld.

Het aandeel van beleggingen in ondernemingen die de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen hebben geschonden is in 2023 gedaald naar 0.08% vergeleken met 0.81% in 2022. De daling is te wijten aan de afwaardering van de beleggingen in Russische ondernemingen. De beleggingen in Russische ondernemingen kunnen niet worden verkocht door de opgelegde sancties. Daarnaast hebben de beleggingen in ondernemingen die de UN Global Compact en OESO richtlijnen hebben geschonden betrekking op twee bedrijven waarvoor een engagement traject gaande is, één bedrijf is begin 2024 verkocht en één bedrijf die na een analyse van de schending en toegepaste oplossingen is goedgekeurd om alsnog in te beleggen.

Het aandeel van beleggingen in ondernemingen waarvan er procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van de UN Global Compact (en OESO richtlijnen) ontbreken is gedaald van 62,0% naar 48,3%. Deze daling is mede het gevolg van de gehanteerde engagement beleid en de criteria van SBZ Pensioen om ondernemingen met schendingen van de UN Global Compact en OESO-richtlijnen uit te sluiten.

In 2023 had SBZ Pensioen net als in 2022 geen beleggingen in controversiële wapens.

Naast de effecten op milieu, sociale- en werkgeversaangelegenheden heeft SBZ Pensioen twee vrijwillige ongunstige effecten geprioriteerd.

In 2023 is het aandeel van ondernemingen die blootstaan aan activiteiten en leveranciers die zich bezighouden met de productie van chemicaliën gedaald van 2,8% naar 2,6%. SBZ Pensioen heeft geen expliciet beleid voor dit specifieke ongunstig effect. Door te richten op ondernemingen met een lagere milieubelasting en sterke naleving van ESG principes vertrouwt het pensioenfonds er op dat de blootstelling aan dergelijke bedrijven in de toekomst zullen dalen.

In 2023 is de score van landen die onder het gemiddelde score van mensenrechten vallen gedaald van 60,8 naar 54,2. Deze daling is een reflectie van het ontbreken van data. De staatsobligatieportefeuille (die goed is voor een groot deel van de totale portefeuille) wordt dit jaar niet gereflecteerd in deze ongunstige effect waardoor de impact van de gemiddelde score slechter uitvalt.

In het afgelopen jaar heeft SBZ Pensioen significante vooruitgang geboekt in het klimaatbeleid, het engagement beleid en -doelstellingen. De CO₂-uitstoot is over het algemeen gedaald en het aandeel van beleggingen in bedrijven die de UN Global Compact en OESO-richtlijnen schenden, is tevens verminderd naar 0,08%. Ondanks de stijging van het aandeel in bedrijven die fossiele brandstoffen gebruiken, blijft het pensioenfonds zich inzetten voor verdere reductie van CO₂-uitstoot en verbetering van controle mechanismen op naleving. Het pensioenfonds zal blijven samenwerken met ondernemingen om duurzame praktijken te bevorderen en de beleggingen te richten op maatschappelijk verantwoorde en klimaatbewuste keuzes.